Blauwe bloemen

Hélène Swarth

bron
Hélène Swarth, *Blauwe bloemen*. J.L. Beijers, Utrecht 1884

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/swar008blau01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

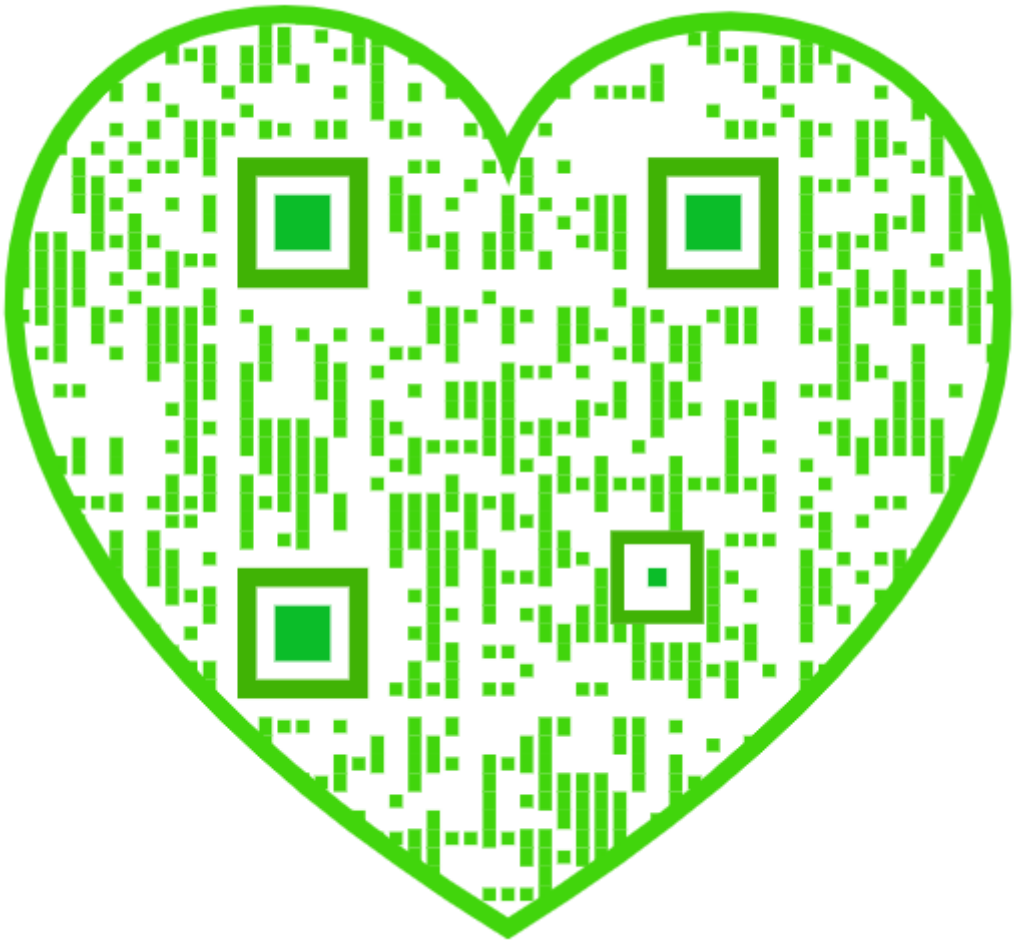

Inleiding.

Een sprookje van den nachtegaal.

Sinds lang reeds was de zon in haar purperen wolkenbed ter ruste gegaan. Roerloos hing het gebladerte, door geen koeltje bewogen. Zoel was de zomernacht en stil de lucht.

Vermoeid van vliegen en zingen, hadden al de vogels hunne donzigwarme nestjes opgezocht en sliepen daar rustig, om den volgenden morgen, bij het eerste, nog bleeke schijnsel des dageraads, weêr te ontwaken en opnieuw heel den lieven langen dag met fluiten, kweelen, juichen en schallen door te brengen, blij en vrij, zooals alleen een vogel zijn kan.

Alles sliep in den stillen tuin. De fulpzachte zomerwind was ademloos in een rozeboschje blijven hangen, gelijk een moegedarteld kind hijgend in de armen zijner moeder neêrzinkt en daar, met een speelschen glimlach om de lippen, in zaligzoeten slaap valt. De bloemen hadden zich nog een poosje verzet tegen de groeiende neiging tot rusten. Zoo schoon was de nacht! zoo

heerlijk vonkelden, hoog in het avondblauw, die duizende sterren!

Slaapdronken knikten de rozen elkander toe; de eenen bloosden, de anderen waren bleek van bewondering en genot. Doch eindelijk, bedwelmd door elkanders geuren, vielen ook zij in slaap en droomden van vlinders en bijen, die om strijd haar schoonheid loofden en honig zogen uit hare liefdevolle harten.

Plotseling werd de plechtige stilte verbroken door de trillende stem van een nachtegaal. Op den hoogsten tak van een rozeboom, tusschen de fijngetinte bloemen, wier kleur den blos der maagd gelijkt, zat de vogel en zong zijn ziel vol lied. En, gelijk in oude sprookjes, één slag van het tooverstafje eener fee al wat sliep ontwaken doet, riep de stem van den nachtegaal, eenzaamheid en duisternis doortrillend, alles wakker in de sluimerende gaarde.

Het loover begon te leven en, zacht ruizelend, woei de wind in de boomkruinen rond, kleppend met de vlindervlugge wiekjes. De jasmijnen deden, zoo wijd zij konden, hare blanke sterretjes open; heliotrope en resida ademden doordringender geuren; de rozen hieven de ter aarde gezonken hoofdjes op en luisterden. Ja, de grashalmen zelve gingen aan 't golven en in de blauwe oogjes van *vergeet-mij-niet* en *mannetrouw* perelden tranen van ontroering. De gansche tuin luisterde naar het lied van den nachtegaal.

Lang echter duurde de stilte niet. Een pronkende pioenroos, niet weinig ijdel op haar omvangrijke schoonheid, knikte met zulk eene innige zelfvoldoening, dat een roosje, wat prikkelbaar van aard, haar geestig kopje, blozend van verontwaardiging, uit het omringende rozenloof te voorschijn hief en luid haar ontevredenheid over de aanmatiging dier ‘grove, burgerlijke bloem’ te kennen gaf.

De pioenroos, rood als een hanekam, beweerde dat voor

haar alleen de nachtegaal zijne serenade zong. Waardig richtte de lelie zich op haar slanken stengel op, doch zij achtte het beneden haar zich in den twist te mengen. Wist de vorstelijke bloem niet dat voor haar alleen de nachtegaal van liefde kwijnde? Lachend zagen de roodwangige rozen elkander aan: zij wisten het wel beter. Wie anders dan de roos beminde deze dichter bij uitnemendheid onder alle vogelen des hemels? Hadden niet, eeuw in eeuw uit, alle degenen, die zich dichters onder de menschen noemen de liefde van roos en nachtegaal bezongen? -

- 'Liefdewekkend zijn de geuren, die ik verspreid', meende het vaalpaersche bloemetje der heliotrope.

- 'Doch *mijn* geur is ambrozijn', zei de resida.

- 'Stralend is mijn aangezicht, riep de zonnebloem. Welke andere bloem zou den zanger zulke smeltende melodiëen kunnen ingeven? De dichterziel toch wendt zich naar de zon, evenals ik, die een zon ben onder de bloemen.'

- 'Klein is mijn kelkje, fluisterde een vergeet-mij-niet, maar blauw is het als een zonnige lentehemel, blauw als de lieflokkende oogen der blonde bruid, die op den wederkeer des geliefden wacht. Ben ik het bloeiend symbool der trouwe liefde niet? Bezingen de dichters mij niet, evengoed als roos of lelie? Ben ik niet, wellicht, de blauwe geluksbloem, waar de mensch naar zoekt, en die hij meer dan eens achteloos vertreedt, als hij slechts te bukken had om haar te plukken en de zijne te noemen?'

Nog menige andere bloem deed hare rechten gelden. De bevallige acaciatros, de snelstijgende kamperfoelie, de donkerblauwe clematis, de vlindervormige viool, de aristokratische fuchsia en al de bengelende klokjes in het gras en al de witte madeliefjes, die dwepende knapen en minnende meisjes liefdegeheimen toefluisteren, twistten onderling over het gewichtig vraagstuk: Wie de uitverkorene van den nachtegaal was?

Doch al schooner en voller klonk de stem van den zanger. Het gemurmel der menigte in de laagte was hem wat der fladderende zeemeeuw het eentonig gebruis der golven is. Zichzelf alleen bewust, stortte hij zijne ziel in milde melodie en het vuur in zijn binnenste deed zijne teedere borst zwellen van de heilige vreugd der bezieling. Wat ging hem de twist der behaagzieke bloemen aan? Met trillende vleugels en den blik sterrenwaarts, zong hij en dwong hij tot luisteren, zoodat eindelijk alles zweeg en, ademloos, in zalig zelfvergeten, niet langer vroeg voor wie de vogel zong.

Doch toen de laatste tonen van zijn lied in de stille nachtlucht weggestorven waren, en de vogel, uitgeput, zijn hijgend borstje aan den koelen boezem eener roos vlijde, begonnen opnieuw de bloemen, ijdel en nieuwsgierig, alsof zij het de menschen hadden afgekeken, den vermoeiden zanger met vragen te bestormen.

- ‘Lieve bloemen, sprak hij eindelijk, hemelsch zijn uwe geuren, doch diep in de aarde zijn uwe wortels. Schoon en beminnelijk zijt gij zeker, maar blikt omhoog en ziet uwe verhevener zusteren, die daar bloeien in de velden des hemels, in ongeëvenaarde heerlijkheid. Welke lelie, hoe trotsch op haar onbevlekte reinheid zij moge wezen, durft op de maagdelijkheid eener ster bogen? Welke zonnebloem straalt gelijk deze? Van liefde spreekt de schoonheid der roos en de adem der geurigste bloemen is louter poezie. Doch van liefde en poezie weten de eeuwige sterren nog veel meer te verhalen, van onsterfelijke liefde, die niet, gelijk een roos, één dag lang bloeit, van poezie, verhevener dan de zinnenstreelende geuren der bekoorlijkste bloemen. De sterren heb ik lief, de sterren bezielen mij, voor de sterren zing ik mijn lied!’

Daar ging een geruisch op, dat groeide en groeide gelijk het bruischen der aanrollende baren. Ontevreden schudden de

teleurgestelde bloemen hare ijdele hoofdjes en fluisterden onder elkander en zagen den zanger toornig aan.

Doch het meest van allen was de roos beleedigd. Blikken van machtelooze woede wierp zij naar de hoogpralende sterren, die de nachtegaal liefhad en, bleek van spijt en ijverzucht, boorde zij diep in des vogels borst hare nijdige doornen, scherp als de tong des lasters.

In purperen stralen vloot zijn bloed op de bleekroode rozen, doch, de smart trotseerend, zong hij, gelijk een martelaar, zijn loflied aan de eeuwigzwijgende sterren.

Sonnetten.
Aan de nagedachtenis van Jacques Perk.

I.
Dageraad.

Snel glijdt mijn voet op mos en geurig kruid,
waar morgendamp de sluimerende lanen
in blanke mantelplooien hult. Reeds luid
klinkt, op de hoeven, 't schor gekraai der hanen.

Stil! hoor hoe tusschen witte wolken, zwanen
op 't blauwe luchtmeer, schel de leeuwrik fluit!
Zie! de aarde weent van zaalge ontroering; tranen
besproeien 't loover, trillend als een bruid.

Omkransd van rozeneevlen stijgt de zonne
ter kimme, liefdeblozend. Heide en woud
begroet zij met haar kus van vuur en goud.

En dorstig wend ik naar de stralenbronne
mijn aanschijn, dat naar licht en leven smacht.
- Nog is het donker in mijn ziele.... Ik wacht!

II.
Lentekus.

Zijn niet de rozen rood van liefdelust?
En trillen niet, gebaad in maneglansen,
de hooge popels, die het meer omkransen,
wanneer de wind hun smachtend loover kust?

Zoekt niet de vlinder heil- en honigkansen
bij elke bloem, waarin hij zalig rust?
En spranklen niet, hun goddlijk schoon bewust,
doorgloeid van zonnevuur, de blauwe transen?

‘Natuur is God en God is Liefde!’ zingt
heel de aarde, zwemmend in een zee van liefde.
'k Weet niet waarom een traan mijn oog ontspringt.

Met éénen kus der lente is wat mij griefde
verdwenen - en, geloovig als een kind,
omhels ik lucht en licht en geur en wind.

III.
Een kinderhand.

En door een handje, mollig als fluweel,
liet ik mij leiden langs de kronkelpaden.
Bestrooid met ritslend najaarsloover, geel
en purper, was de weg die wij betraden.

Stil was de lucht, waar fijne blanke draden
in 't ijle zweefden. Trillend, als een vêel
of als een dichterziel, met rouw beladen,
zong droef de wind in popel en struweel.

Maar, vroolijk snappend, liep naast mij de kleine,
en vestte op mij den blik, de hemelsch reine,
en trok mij voort langs dreve en akkerland.

Mijn hart schoot vol bij 't wonderlied der boomen;
ik sprak geen woord. - Nog voel ik, in mijn droomen,
de lieve warmte van die kinderhand.

IV.
Daisy.

In 't groen priëel, waar roze- en wingerdtak mij
verkoelend welkom wuifden, zaten beiden,
het Grootje en 't kleinkind. - ‘Zie mijn engel! sprak zij,
'k Wil nog niet sterven, 'k wil van haar niet scheiden.

Mijn Daisy! ja, 'k ben trotsch op haar! ze ontbrak mij,
tot eeuwig leven zou zij mij verleiden!’
En 't rimplig oudje lachte. Op eens, daar stak mij,
blank, blozend als het bloemetje onzer weiden,

haar mollige armpjes toe de kleine Daisy,
luid kraaiend, en ik trok haar op mijn schoot
en kuste vurig 't poezel halsje rood.

Haar snoeprig mondje, frisch gelijk een bezie,
half open, dronk den zoelen zomerwind;
en 'k had wel willen knielen voor dat kind.

V.
Lentemorgen.

Een morgenstraal verguldt mijn vensterruit,
omlijst door geiteblad en rozeranken.
De acacia, wiens geurge trossen blanken,
strekt bloeiende armen naar den hemel uit.

Blij zingt de lijster, vroolijk spottend fluit
de merel. - Doch vanwaar die droeve klanken?
Ginds, in het dorpje, waar de doodsklok luidt,
daar slaapt een meisje in 't enge huis van planken.

Een kind van zestien jaar, des dorpjes roem....
In 't verschgedolven graf verzinkt haar schoonheid.
Slaap zacht, o lieve blonde lentebloem!

Terwijl nu de aarde mild haar pracht ten toon spreidt,
en onder 't wicht van koorn en loover buigt,
en uit uw boezem levenssappen zuigt.

VI.
De weg in 't woud.

Indien gij weet wat leven is en lijden,
en welk een zee van weedom in een traan ligt,
laat mij dien hollen weg in 't woud vermijden,
verg niet, dat ik mijn schreden naar die laan richt!

Daar sluipen schimmen rond van vroeger tijden,
een geestenheir, doodsbleek in 't zilvren maanlicht.
O laat geen lach die stille plek ontwijden,
geen ruwe spot, waarvoor de zoete waan zwicht!

Zacht zingt de wind een lied van eeuwig scheiden
en, voor mijn voeten, dwarrelt van de takken
- een gouden regen - geel en rossig loover.

Vrij moge 't bosch een nieuwe lente beiden!
De blaadren, die in 't slijk der wegen zakken,
zijn dood, voor eeuwig. Dan, wie treurt daarover?

VII.
Geloof.

U heb ik lief, mysterievolle wouden,
veelstemmig koor van vogelen en winden!
'k Herinner mij, hoe, bij 't geruisch der linden,
in vrome aanbidding, zich mijn handen vouwden.

Een heilge vrees beving mijn hart, als zouden
in 't wieglend loof mijn blikken geesten vinden.
'k Begroette in elken zonnestraal een gouden
gezant, die aarde en hemel kwam verbinden.

O zaalge huivring! zoet geloof! Mijn oog las
een letter van Gods naam in elke sterre,
die, zilverrein, mij tegenblonk, van verre.

'k Had gansch de wereld lief. De blauwe boog was
mijn doel en, als de leeuwrik hooger strevend,
zong blij mijn ziel, in licht en wolken levend.

VIII.
Zomeravond.

De kleine villa's met haar bloemenhoven
zijn voor mijn oog, dat voorwaarts blikt, verdwenen.
Hier blauwt een wijde vijver, waar omhenen
de boomen, vol verlangen, nader schoven.

Een kleurlooze avondhemel welft zich boven
het stille water, door de maan beschenen.
Rondom het planken brugje, witbestoven,
hoor 'k, in het loover, koele winden weenen.

Twee blanke sterren vonklen, rein en teeder.
Twee blanke zwanen drijven op en neder,
bevallig zwenkend, langs den gladden spiegel.

Daar bloeit de maan, een witte waterroze,
haar kelk ontplooiend tusschen 't golfgewiegel.
Een schoon tafreel, waarvoor ik zwijgend pooze.

IX.
April.

Lichtblauwe lucht, waar leeuwerikken zingen!
Herboren woud, waar nieuwe sappen wellen
in de oude stammen, bladerknoppen zwellen
en donzen blaadjes, blij, in 't zonlicht springen!

De jonkman komt zijn liefje in de armen snellen.
Zijn 't dorenstruiken, die haar voetjes vingen,
dat zij dus wankelt? Innig teeder knellen
zijn krachtige armen, die tot kussen dwingen.

Verdiept in zwijgen, ademloos, betooverd,
- een jeugdige olm, door wingerdgroen omlooverd -
omklemt hij haar. Geen woorden kan hij vinden.

Doch, rozerood gelijk een perzikbloesem,
zoekt zij zich uit de omhelzing los te winden,
en... bergt haar blozen aan zijn breeden boezem.

X.
Naar 't woud!

Ik wil in 't woud den zomerdag verdroomen.
Den landweg langs, waar vogels vreugde melden,
waar lichtgroen lommer neerzijgt van de boomen,
en blauwe vlinders vaak mijn stap verzelden.

Nu 't zijpad in, vervuld van zoete aromen,
- de honiggeur der blanke boekweitvelden -
waar 't woud zoo vaak me in de armen heeft genomen,
wijl weeldetranen mij in de oogen welden.

Mij lokt een laan, waar, innig trouw verbonden,
de koele twijgen tot een boog zich ronden,
en zonnelichtjes op den mosgrond beven.

Vlug zweef ik voort. Zijn 't vleuglen, die mij dragen?
De reine boschlucht drenkt mij met nieuw leven.
Ik wil aan 't woud de ware wijding vragen.

XI.
Glimlach.

Gold mij de lach, dien 'k om uw lippen zag, niet,
mijn blonde ster, mijn rozigblanke roze?
Neen, zie mij niet zoo lachend aan, ik lach niet!
Bemin! bemin! geen liefde is uit den Booze!'

- ''k Weet niet waarom ik beurtlings beve en bloze.
Een vluchtig rood der kimmen is de dag niet.
O mocht ik eindlijk minnen! dan, ik mag niet:
mijn vrouwetrouw is voor geen trouwelooze.

De zonne kust mij warmer dan uw lippen;
de sterren glansen aan de blauwe bogen,
met meerder liefdestralen dan uwe oogen.

De zuidewind waait, zachter dan uw zuchten,
vol bloemengeur, mij om de lokken henen.
Spreek mij van liefde niet! gij doet mij weenen.

XII.
Raad.

Kus niet de lieve lippen, die weerstreven,
blik niet zoo diep in 't kwijnend blauw dier oogen,
leer niet dien boezem, thans nog onbewogen,
van vreeze en hoop te gloeien en te beven!

Wek liefde niet, kunt gij geen liefde geven!
Leg om haar leest, al mocht zij 't ook gedoogen,
uw arm zoo teeder niet! Onzalig pogen!
Een droom zoekt gij, doch zij wil gansch uw leven.

Druk niet zoo warm die hand, de maagdlijk schuwe,
die, voelbaar trillend, nederligt in de uwe,
gelijk een vogeltje, door angst bevangen.

Kleur met geen rozeblos haar bleeke wangen.
Zoek voor 't ontblaadren minder fijne kelken
en laat de lelie ongeplukt verwelken.

XIII.
Godenbeeld.

Het zuiverst marmer heb ik mij gekozen,
een blok, waaruit de kunstnaar blanke vazen
en goden vormen kan. Lang bleef ik poozen
vóór ik begon. - O dichters! eedle dwazen!

En 'k schiep een heerlijk beeld. Mijne oogen lazen
mijn droom vertolkt in marmer, witte rozen
op 't schoon gelaat. Mijn wangen voelde ik blozen.
- ‘Vermocht ik u mijn adem in te blazen!’

Ik sloot hem, bevend, in mijn smachtende armen
en zocht mijn kille schepping te bezielen...
De levenlooze liet zich niet verwarmen.

Wat bleef mij dan, terwijl mijn tranen vielen,
van smart waanzinnig, smeekend om erbarmen,
zijn knie omarmend, voor mijn god te knielen?

XIV.
Verlaten tuin.

De tuin, waar lachjes tusschen 't loover trilden,
door vlugge voetjes 't gras werd platgetreden,
waar rozehandjes vlinders vangen wilden,
die tuin, zoo blij voorheen, wordt thans vermeden.

O moedersmarten, die geen jaren stilden!
Sinds hoop en leven haar uit de armen gleden,
en 's kindjes lippen aan haar borst verkilden,
richt naar den hof zij nimmermeer haar schreden.

Door 't ijzren hek, omwoeld van klimopslingers,
ontwaar ik, 't pad versperrend, dorenstruiken,
die naar mij grijpen met hun nijdge vingers.

En ginds, een venster met gesloten luiken:
- de kamer waar, sinds de engel is verdwenen,
bij 't ledig bedje een bleeke vrouw komt weenen.

XV.
Herfstavond.

De boomen blozen bij den vlammenblik
der najaarszon en strooien hun gebladert
op 't vochtig zand der bruine dreve, dik
bezaaid met loover, rood en goud dooraderd.

De noordewind verkondigt met een snik:
- ‘De Winter komt, zijn bleeke bode nadert,
November, droef in 't grijs gehuld.’ En ik
dool gansch alleen, waar 't schimmenheir vergadert.

Zie! Herfst en Avond zwerven door het bosch;
hun nevelmantels slepen over 't mos,
zij raken 't woud met purpren tooverroeden.

In 't stervend loof verkwijnt een vogelklacht.
De zonne daalt, roodstralend in den nacht.
Die zon! 't is of 'k mijn eigen hart zie bloeden!

XVI.
Aan professor J.A. Alberdinck Thijm.

Toen zonnestralen 't gras met goud bemaalden,
en weeldezangen 't wilde woud doorklonken,
toen, waar ik zwierf, mijn droomen met mij dwaalden,
en, als een beker, 't hart vol hoop mij schonken,

toen blauwe bloemen sprookjes mij verhaalden
van eeuwge minne, toen ik, zonnedronken,
langs lanen toog, bezaaid met dennenaalden,
waar de ochtend bloosde en morgenperels blonken, -

toen zong ik niet, al zocht mijn ziel naar zangen,
al beefden klanken, in mijn ziel gevangen,
bij zomertijd den vogel afgeluisterd.

Toen woudmuziek en hemelblauw verzwonden,
heb ik mijn lied, mijn eenzaam lied, gefluisterd.
En zie! 't heeft weerklank in uw ziel gevonden!

XVII.
De sluimerende.

Den slanken arm om 't hoofdje rondgebogen,
als jonge meisjes bij het rusten plegen,
ligt in het gras, waar straks haar voetjes vlogen,
't rooswangig kind, slaapdronken neergezegen.

Door 't loover lacht, met liefdestralende oogen,
de blauwe hemel 't sluimrend meisje tegen;
en zachtkens benglen, door den wind bewogen,
haar welkom wuivend, trossen gouden regen.

Haar lokkenweelde, uit zonnegloed geweven,
versiert een krans van rozeroode klokjes,
waarop, helflonkrend, perels dauw nog beven.

Een dartel koeltje streelt de lichte lokjes,
die, zacht als zij, haar langs het voorhoofd glippen
en 't kersenrood der halfgeloken lippen.

XVIII.
De lezende.

Bij leest; haar ziel blijft aan de bladzij hangen.
Zij laat zich leiden naar het droomenland,
schier ademloos, met vonklend oog en wangen,
waarop de blos der roodc rozen brandt.

O zomerzon! o gloed der minnezangen!
Het liedrenboek ontglipt haar blanke hand.
Daar heft zij 't op en drukt, vol wild verlangen,
haar roode lippen op den rooden band.

O zag haar thans de dichter! Vurig drukt zij
haar lippen op de letters van zijn naam,
en vouwt, om 't lieve boek, de handen saam.

Daar springt zij op en zie! een roosje plukt zij
en legt de zomerbloem bij 't liefdelied.
O zanger! voelt ge 't in uw droomen niet?

XIX.
Lente-adem.

Door woud en weide woelen weeldestroomen.
Een lente-adem is door 't land gevaren!
In 't luchtmeer wieglen goudgetopte boomen,
wier knoppen zwellen, bersten, loovers baren.

In wondren weemoed weggezonken, droomen,
langs stille kronkelwegen, jonge paren
die, wijl ze elkanders blik te ontmoeten schroomen,
naar bloemen zoeken tusschen de eerste blâren.

In 't hart der jonkvrouw beven liefdewoorden.
- O mochten ze eeuwig ongefluisterd blijven! -
Reeds zoekt een mannenhand haar vingertoppen.

Doch luimig is de Aprilzon in het Noorden.
Wellicht waait morgen over alle knoppen
een ijswind, die hun sappen doet verstijven.

XX.
Hooger!

De stormwind sleurt de golven bij de haren
ten hemel. Blauwe bliksemstralen blinken
de wolken door, waarachter stemmen klinken,
die, dof eerst, tot een dondrend koor zich paren.

Mijn zwakke hoop wil telkens opwaarts varen,
een schuimvlok, die de golven dorstig drinken,
omhoog geslingerd door de blanke baren,
om in een zee van weemoed te verzinken.

Maar hooger dan de schuimvlok wiegen meeuwen,
op breede vleuglen, die het zwerk besneeuwen
en, trillend, door de grauwe luchtzee roeien.

Niet langer blijf een prooi der wilde winden,
mijn ziel, mijn ziel! ik voel de vleugels groeien,
waarmee ge uw hemel zoeken moet en vinden!

XXI.
Geurlooze bloem.

‘**D**aar ligt de roos, een geur - en kleurloos ding
de roos, waarop zij eens haar lippen drukte,
waarmee zij, blij, de blonde lokken smukte.
't Is de eenge bloem, die zij van mij ontving!

'k Zie nog den struik, waaraan het roosje hing
te bloeien en te blozen, toen 'k het plukte.
Blauw was de hemel, die mijn oog verrukte,
en 't lied der vogels klonk: - “Heb lief en zing!”

Die zomermorgen! O 't is lang geleden!
'k Was zestien jaar, toen ik die bloem haar bood.
Zij lispte: “Dank!” en werd van vreugde rood.

Ja, 't is mij weergezonden, op mijn beden,
dat gele doode roosje. - Raak 't niet aan!
Het is zoo oud: het mocht in stof vergaan.’

XXII.
Meinacht.

Ik zag in 't grondloos blauw de sterren vonken,
en witte wolkjes komen en verdwijnen.
O klaar en koel, als menschlijke oogen, blonken
de gouden spranken, die onze aard beschijnen!

Toen sloeg ik de oogen neer. Mijn lippen dronken
den zoelen wind, vol geuren van jasmijnen
en, droomensmoê, in stil genot verzonken,
vergat mijn ziel de wilde winterpijnen.

Een nachtegaal, op blanke bloesemtwijgen,
verhief de stem en zong een lied van minnen.
De lentenacht smolt weg in aêmloos zwijgen.

Mij drong die vogelzang door ziel en zinnen.
Uw vleuglen, zanger, mocht ik vaak benijden,
doch tienmaal meer uw lied van liefdelijden!

XXIII.
Liefdedroom.

O jeugdig beeld, verheerlijkt beeld eens dooden,
zoo vaak aanschouwd in zaalge weemoedsdroomen,
u blijf ik trouw, hoewel de jaren vloden,
de vluggewiekten, die niet wederkomen.

Nog voel 'k een tranenvloed mijn ziel doorstroomen,
wanneer ik peins aan u, en hoe de goden
u, ach! zoo vroeg, een koele wijkplaats boden,
melodisch door den wiegezang der boomen.

Ik hoor uw stem in 't lied der nachtegalen,
ik zie, van milden zilverglans omgeven,
uw blonden kruin in blonde manestralen.

'k Zie aan den hemeltrans uwe oogen blauwen,
en 'k voel uw adem liefdevol omzweven
mijn handenpaar, aanbiddend saamgevouwen.

XXIV.
Avondbede.

Wijl reeds, in 't West, de rozeverven flauwen,
staakt nu de kleine 't prettig popje sussen,
en 't heel voorzichtig kaartehuizen bouwen,
om ‘zoet papaatje’ goeden nacht te kussen.

De moeder helpt - zoo lastig zijn die lussen! -
haar bij 't ontkleeden en bij 't kleêrtjes vouwen.
Hoe 't schalksche mondje babbelt ondertusschen!
Reeds blikkert de avondster; de kimmen grauwen.

Doch eensklaps heeft, op de effen kinderwangen,
een ernstig trekje kuiltje en lach vervangen.
Deemoedig knielt ze en bidt haar avondbede,

aan moeders schoot. Onhoorbaar sluipt de vader
in 't slaapvertrek en treedt zijne engelen nader;
En heel het groepje zwemt in hemelvrede.

XXV.
Verlangen.

Hoog aan den hemel praalt de volle maan,
reinblanke roos in 't wijde blauw ontloken.
De kleine, pas in dommlig dons gedoken,
ontvliedt zijn bedje en komt bij 't venster staan.

Al 't speelgoed ligt verworpen of gebroken.
Die reuzenbal van zilver lacht hem aan,
en 't jongsken voelt zijne armen opengaan
van vreemd verlangen, nooit nog uitgesproken.

Hij balt de vuistjes, roept: ‘Ik wil!’ en dwingt
en stampt van drift de bloote rozevoetjes.
De moeder komt en kust en vleit hem zoetjes,

brengt naar zijn leger 't schreiend knaapje en zingt
een wiegezang. - Maar 't kindje, niet te sussen,
verbergt zijn hoofdje in 't natgeweende kussen.

XXVI.
Verloren eden.

Ver was 't gevloekte menschenpaar gevlucht.
Geen tranenvloed, die 't vuur der wroeging bluschte!
Doch over Adam's lippen kwam geen zucht,
wanneer hij, bleek, in Eva's armen rustte.

Steeds vond hij op de lippen, die hij kuste,
den wrangen nasmaak der verboden vrucht.
En immer droomde zij, de schuldbewuste,
van 't Paradijs, vol zang en bloemenlucht.

In beider boezem bleef Verlangen blaken.
Wat baatte zelfs de glimlach van hun kroost?
Naar 't heil van vroeger moesten ze eeuwig haken.

O zulk een lijden tart de zoetste troost:
te smachten, waar 't gebod werd overtreden,
naar 't smetloos rein van 't eens verloren Eden!

XXVII.
Slapen gaan.

Als de avond viel en 't kindje, moê van 't spelen,
in de armen zonk, die moeder openspreidde,
en, op haar schoot, zich wang en haar liet streelen,
droeg zij hem vaak naar 't bedje, dat hem beidde.

Dan was 't een kussen, babblen, kozen, kweelen,
waar 't moederhart zich juichend in vermeide!
- ‘Geen macht, zoo dacht ze, kan mijn kind me ontstelen,
geen menschenhand, die van elkaar ons scheide!’

Wanneer van 't loover morgenperels dropen,
dan gingen weer twee mollige armpjes open,
twee frissche lipjes riepen luid: ‘Goe morgen!’

En weder daalt de rozige avondstonde,
en 't kindje slaapt in de eeuwig stille sponde.
Het kleine kistje is onder de aard geborgen.

XXVIII.
Onderscheid.

I*k* min het ruischend koren, wijl het blond is,
ik min de rijpe kersen, wijl zij rood zijn.
- *Gij* vraagt, of wel die halmen voedzaam brood zijn,
en of die vrucht wel sappig voor uw mond is.

De bloemen, als van doornen zij ontbloot zijn,
en diep de struik geworteld in den grond is,
behagen *u.* - Schoon *mij* de hand gewond is,
hoe zoet de geuren, die mij 't roosje bood, zijn!

Laat ongerept de Junirozen bloeien,
de korenzee haar volle halmen nijgen,
en tusschen 't loover 't kersenpurper gloeien

Schoon blinkt de kers in 't wuivend groen der twijgen,
goud glanst de halm en blozend geurt de roze.
Wie mag bewondren is geen vreugdelooze!

XXIX.
Ontvloden vreugd.

Wijd open staat mijn venster. Kalm en rein
straalt, hoog omhoog, de stille sterrennacht.
Een lauwe koelte licht de lokken zacht
van 't voorhoofd mij, en kust mijn brandend brein.

Ik blik in 't meetloos blauw en voel mij klein,
aan 't stof geklonken, wijl naar wieken smacht
mijn kranke ziel, die haar bevrijder wacht.
Droef, in mijn boezem, ruischt een oud refrein.

'k Weet niet meer, hoe die zang me in 't harte sloop.
Zacht drong tot mij, die machtloos nederlag,
dat lokkend lied van Levens heil en hoop.

Doch, als een leeuwrik op een lentedag,
door wolken heen zich rept ten zonnedoop,
ontvlood mijn vreugd met snellen vleugelslag.

XXX.
Hemelvuur.

Rond om het huisje bloeide een kleine tuin.
Plots uit den hoogen schiet een bliksemschicht
en treft een eik. Daar vlamt en kraakt de kruin,
daar scheurt de schors - en de oude woudreus zwicht.

Het strooien dak vat vuur. Verpletterd ligt
de wrakke woning; 't huisje stort in puin.
En wie daar woonde, een landman, forsch en bruin,
wordt nu begraven met zijn weenend wicht.

Eén brokje muur bleef, 'k weet niet hoe, gespaard.
Met wingerdloof en klimopgroen bekleed,
lacht zonnig lief dat muurtje in gindschen gaard.

Beschouw 't van verre, o wandlaar, wees niet wreed,
en pluk geen blad van dien geblaakten muur!
Wat rest van 't kluisje is zwart van hemelvuur.

XXXI.
Picciola.

Een korrel zaad, twee keien, die niet voegen,
een lentestraal, een duimbreed voedzame aarde,
twee blaadjes, die om lucht en zonlicht vroegen,
een slanke twijg, waarom zich loover schaarde....

De volle knop, bespied met boezemzwoegen,
der groene cel ontsprongen, barstte en baarde
Picciola, wondre bloem uit Edens gaarde,
wier geuren hoop in 's twijflaars harte droegen.

Gevangnisbloem, wilt ge ook voor mij niet bloeien,
en nieuw geloof me in 't kwijnend hart doen vloeien?
Volg onbewust uw roeping: schenk mij vrede!

Meer ware mij dan heel de starrenheerde
één kleine bloem, die mij gelooven leerde:
- *Hij is*! en hoort mijne onverhoorde bede!

XXXII.
Paaschmorgen.

Door 't lichtend luchtblauw trilt de klokkengalm;
elk aethergolfje stuwt de mare voort.
Bij 't blij verkonden beven blad en halm,
waarop een feestelijke Aprilzon gloort.

Tot vrome bede noodigt 's kerkjes poort.
Daarbinnen ruischt de zwellende orgelpsalm,
en smelt te saam met bloem- en wierookwalm,
en elk symbool herhaalt het heilig woord:

- ‘De Christus leeft! Wat zoekt ge in 't ledig graf?’
Opstandingsmorgen! was 't uw juichklank niet
die Faust den beker uit de handen stiet?

Doch gif te drinken ware minder laf,
o gij, die beefdet bij een klokkenlied,
dan 't kind te schenden, dat zich weerloos gaf!

XXXIII.
Op school.

Eentonig bromt de stem der leerares.
Het woelig meisje wendt zich om en gluurt
naar gindschen tuin, waar 't bieken honig puurt,
en zomerzonne blinkt op bloem en bes.

Op de enge schoolbank zwiert de blonde tres.
Hoe vaak heeft niet haar blik zich blind getuurd
naar 't strookje blauw - de hof is hoog ommuurd -!
‘Die blijde vogels! hen kwelt boek noch les!’

Daar klinkt haar naam: - ‘Aan 't cijferbord!’ Zij richt
zich op en wankelt, blozend en verward.
Heen is de droom! haar wekt verzuimde plicht.

Hoe, duizlig van getallen, wit op zwart,
zij onder 't wicht van al die blikken zwicht,
door 't gichlend koor der meisjes moêgesard!

XXXIV.
Wraak.

Stil, uit de balzaal, waar viool aan fluit
en licht aan bloemengeur zich paren mag,
is, onbemerkt en onverzeld, de bruid
gevloden. Morgen straalt de huwlijksdag.

Zij rust, vermoeid, in palmenschaduw uit.
O zoo de bruigom 't liefje droomen zag!
Doch plots doortrilt de stilte een korte lach.
Hoe schril, gelijk een snik, dat lachen luidt!

In wondre weelde wiegt de wals een paar,
zacht zwenkend, door de zaal, de plek voorbij,
waar 't lachje klonk. - Hoe schoon en fier is hij!

Hoe vonkt zijn oog! hoe woest omklemt hij haar,
bij 't zien der bruid! hoe wordt zoo bleek zijn wang!
Ja, wraak is goddlijk, maar de nasmaak wrang.

XXXV.
Lentevlag.

Ontvouw, kastanje, uw witgewolde knoppen,
en hef in 't blinkend blauw de lentevlag!
Reeds beuren boomen fier de omkransde koppen,
bekroond met loof als door een tooverslag.

De zonne zegent de aarde met haar lach,
en streelt met stralen, warm als vingertoppen,
't ontwakend woud, waar duizend polsen kloppen
in tronk en twijg, bij d'eersten weeldedag.

Een wegje weet ik, waar de dauwdrop vonkelt,
waar de anemoon haar melkwit kelkje ontplooit.
Hoe lokkend lief dat smalle paadje kronkelt!

In 't heesterhout, met zwellend groen getooid,
Trilt vogelzang. - Ontvlied der velden vlakte!
Zoek, voor uw droom, de schâuw van 't weidsch getakte!

XXXVI.
Roozeblaadje en duiveveer.

Een rozeblaadje rolde voor mijn voeten,
een bleekrood blaadje, bol en donzig teeder.
Een blanke duif streek op een boomtwijg neder,
met zoet gekoer, om 't gaaiken te begroeten.

- ‘Ontviel der roze een blad, nooit geef 'k het weder.
't zal voor zijn koenheid, mij te storen, boeten,
en met zijn geur mijn liederen verzoeten!’
Ik sprak en zie! daar schonk de duif me een veder.

'k Schrijf met die pen de zachtste mijner zangen,
die kleine dichtjes, waar mijn ziel in ademt,
een traan licht lokkend op des lezers wangen.

O duif! symbool van mijn gewiekt verlangen!
gij weet waarom mijn liedje liefde wademt:
De rozegeur bleef aan het schachtje hangen.

XXXVII.
Vergeet - mij - niet.

O kom! heel de aarde zingt een minnelied.
Laat vrij uw hoofd door zonnestralen doopen!
Zie hoe de lelie, nog met dauw bedropen,
der honigbij haar blanken beker biedt!

- Ja, duiven zwermen in het blauw verschiet,
en 't ruischend groen spreekt, o zoo zoet! van hopen
Doch in mijn gaarde springt geen roos meer open.
Daar bloeit niet anders dan vergeet-mij-niet.

Ik zie de kleine zachte bloemen beven
en smachtend blikken naar de lentelucht.
Zij nemen heel mijn hof in: gansch mijn leven.

En, 't lied vetstorend, dat in 't loover zucht,
komt een herinnring door mijn ziel gevaren,
gelijk een trilling van gesprongen snaren.

XXXVIII.
Aan een onbekende.
I.

In wilg en treuresch klaagt de westewind;
een najaarsgeur ontstijgt der vochte zode.
Daar slaapt een moeder en daar knielt een kind.
- ‘Ik ben het, ik! Word wakker, lieve doode!’

't Beschreven blaadje, dat zij meebracht, bloode,
met bevend handje en schier van tranen blind,
legt ze op het graf. Zij weet het: moeder vindt
en leest dien brief. En 't kind heeft troost van noode.

Benijd die kleine 't zoet gelooven niet,
waar, door een doode dus haar nood te klagen,
't verweesde wicht haar leed gelenigd ziet!

Want gij, wen 's werelds wee u doet versagen,
stort vrij uw ziel in zang en leg uw lied
aan 't menschenhart, dat warmte en meelij biedt!

XXXIX.
Aan een onbekende.
II.

In 't blinkend blauw, doorgloeid van zonnestralen,
zag ik den gouden Lentemorgen tronen.
Mij trof hij echter worstlend met daemonen,
nog onbewust of ik mocht zegepralen.

Doch plots - o vreugd waarvoor mij woorden falen! -
doortrilde een lied, als verre vedeltonen,
mijn ziel en riep de roosverf naar mijn konen,
en zegen voelde ik op mijn lokken dalen.

Mijn waanzin week en, bij dien zoeten zegen,
ontlook mijn hart. Zoo gaat een woudbloem open,
komt hemeldauw haar met zijn tranen doopen.

Zoo vond de vorst, wiens wilde pijnen zwegen,
een stonde vreê bij Davids harpakkoorden.
O zend mij weder uw gewiekte woorden!

XL.
Brynhilde.

En Sigurd trad de burchtzaal in. Daar lag
een jonge held in vollen wapendos.
Den slaper nam den helm hij af en 't ros -
goud pantser korf hij open. En hij zag

een aanschijn, lieflijk als een lentedag,
waarlangs een vloed van gulden lokken los
neergolfde, en, op die donzen wang, den blos,
waar slechts een maagdekoon mee prijken mag.

Hoe beeft, bij 't staren naar die blanke borst,
Brynhildes helm en 't heldenzwaard ter hand,
hij die geen vreeze kent, van liefdedorst!

Ze ontwaakt, zij rilt en richt zich op... zij spreekt:
- 'Heil wie mij wekt! Wie zijt ge en uit welk land?'
wijl de onversaagde bij haar blik verbleekt.

XLI.
Storm.

In 't nachtlijk donker zweven zoele geuren.
Ik staar omhoog en zie geen sterre waken.
Bang nijgt de bloem ter aard, de wilgen treuren,
de bodem brandt. Ik voel een storm genaken.

Reeds ruischt de wilde wind, de wolken scheuren,
het loover trilt van angst, de twijgen kraken
en laten, machtloos, van den stam zich sleuren,
omhoog, omlaag, terwijl hun blaadren blaken.

Daar ploft een boom ter aarde, een schoone linde,
waar gister nog de vogels zingen kwamen.
Diep in de schors vereengen zich twee namen.

Doch waar zijn heden minnaar en beminde?
- Vraag 't aan den storm, die door de linde loeide,
en blad en bloem uiteenjoeg en verschroeide!

XLII.
Luchtkasteelen.

Boet luidt het lied, dat vink en lijster kweelen,
in 't groen prieel, door 't minnend paar gekozen,
om zoeten kout en kusjes te verheelen
en, dwalensmoede, hand aan hand, te poozen.

De knaap en 't meisje bouwen luchtkasteelen,
in 't smeltend blauw, waar de avondwolken blozen.
Koel is de plek, belommerd door abeelen,
niet breed de bank, ombloeid van blanke rozen.

Blijkozend paar, grift thans uw beide namen
niet in de schors der saamgegroeide stammen,
doch in het zand, waar zich de wegen kruisen!

Dan zal geen blos uw beider wang ontvlammen,
komt gij hier weder, doch - niet langer samen.....
- O droef is 't lied, dat linde en popel suizen!

XLIII.
Natuurbeschouwing.

In blond gebladerte of in deinend koren
zoekt gij alleen der liefste lokkentint.
De roode bezie heeft haar schoon verloren,
als gij daar niet haar mondje in wedervindt.

Bij wilde roos en blanken hagedoorn
herinnert ge u de wangen, die gij mint,
bij 't schelpje aan zee den vorm van meisjesooren
bij 't hemelblauw de kleur van kleedje of lint.

Haar adem wilt ge in 't fulpen windje voelen,
haar stralenblik bestarnt den hemelboog;
't gras wordt lang haar, waarin uw vingers woelen.

De bloem vol dauw gelijkt haar lieflijk oog,
en weidsche wouden, waar de vogels schallen,
wijdt haar uw hart, als heilge tempelhallen.

XLIV.
Op het meer.

In 't ritslend riet, waar zilvren wilgen weenen,
ligt nu de boot gehecht aan grijze tronken.
Door 't looverlommer reegnen zonnevonken:
in 't groen der golfjes tintlende edelsteenen.

De blanke blonde buigt zich, droomensdronken,
met hoofd en boezem over 't bootje henen,
en ziet, door bevend bleekgroen licht beschenen,
haar lieve beeltnis diep in 't meer verzonken.

In 't water woelen zacht de warme toppen
der fijne vingren, slank als lelieknoppen.
Haar lokken laat zij los op 't water zwieren.

Lauw kust de wind, die tusschen 't loof bleef hangen
haar wit gewaad, versierd met anjelieren,
en 't rozig fulp der jeugdig frissche wangen.

XLV.
Als een kind.

Onwillig wendt zich vaak 't weerspannig kind
van 't lesboek af en werpt zijn leitje weg,
vleit moeder zoet: - ‘Vertel me een sprookje, zeg!’
of grijpt naar 't speelgoed, al te zeer bemind;

ofwel, reeds knaap, met meerder overleg,
vlucht hij uit school, waar hij een uitweg vindt,
en springt dan blij, de haren in den wind,
de groene weide in, over sloot en heg.

Mijn kind, ik was gelijk het speelziek wicht:
een sprookje vroeg ik 't leven al te vaak,
en sloeg geen acht op de onvolvoerde taak.

En, bloeit de weide in vriendlijk zomerlicht,
dan vliedt nog steeds, hoewel ik zelve 't laak,
mijn Fantasie den strengen meester, Plicht.

XLVI.
Grafbloem.

Gelijk een moeder niet gelooven wil,
dat zij een lijkje slechts in de armen prangt,
en 't kind, dat roerloos aan haar boezem hangt,
nog kust en roept en vraagt: - ‘Waarom zoo stil?’

en meent dat van die lipjes, stom en kil,
haar mond een snikje nog, een zuchtje vangt
en plots begrijpt... ternêer stort met een gil,
en zelve nu te sterven ook verlangt; -

zoo klemde ik lang aan 't hart mijn droom, en schonk
den lieven doode gaarne mijn levensvonk.
Het mocht niet zijn. Mijn kindje, sluimer zacht!

Op 't kleine graf, waar kruis en treurwilg staan,
ontluikt een blauwe bloem bij 't licht der maan,
en zingt een vogel heel den zomernacht.

XLVII.
Bange droomen.

Vaak schrikt de moeder, die haar kind verloor,
uit bange droomen wakker in den nacht,
en richt zich op en leent een luistrend oor:
- ‘Kreunde in zijn wiegje niet de kleine zacht?’

Dringt tot haar sponde een grillig schijnsel door
van lichte maan of witte wolkenjacht,
dan ziet zij, engeltje in een englenkoor,
zijn lief gezichtje, dat haar tegenlacht.

Met hangend haar en als een doode bleek,
ijlt zij naar 't plekje, waar zijn wiegje stond
en waar, met hem, haar levensheil bezweek.

Ach! op zijn grafje tieren bloem en gras,
om 't grauwe zerkje vliegt de vlinder rond...
God! zoo haar kind schijndood begraven was!

XLVIII.
De pop.

Gelijk een spelend kind, in zoeten waan,
haar pop aan 't liefdevolle hartje drukt,
van 't zielloos mondje menig kusje plukt
en meent haar kindjes hart te voelen slaan,

het vlassen haar met bloem en lintje smukt,
de kleêrtjes aantrekt, die zoo mooi haar staan,
de wassen wang, wier rooskleur haar verrukt,
warm streelt - de verf hangt lipje en vingers aan -

- zoo deed ik, dwaze, met mijn dichterdroom.
Mijn leven leende ik aan den lieven pop.
O glimlach niet: ik was zoo jong, zoo mild!

Mijn popje doste ik uit en sierde ik op
en kuste en minde ik, o zoo teêr, zoo vroom,
zoo lang.... Wee mij! ik heb mijn ziel verspild!

XLIX.
Schipbreuk.

Als een wiens schip vergaat, zich aan den mast
van 't vaarrtuig klemt, dat hij verzinken voelt,
wijl 't wilde water reeds zijn knie omspoelt
en schuimt en borlend bruist en immer wast,

- zoo knielt de bleeke vrouw in 't biechtgestoelt,
gebogen onder zwaren zondenlast
en klemt zich, weenend, aan het kruisbeeld vast,
terwijl de priester in haar ziele woelt.

O konde ik slechts gelooven, als de vrouw
die, 't schuldig hart doorknaagd van staâg berouw,
haar zwakke ziel in biecht en bede stort!

Doch lang is 't leven en 't gelooven kort.
Schier tot mijn lippen stijgt de golfslag al
der grauwe zee, die mij verzwelgen zal.

L.
Dauwdrup en zonnestraal.

De zomerzonne werpt een gouden speer
in 't hart der bloem, die blikt naar 't hemelblauw.
Getroffen buigt zij 't bleeke hoofdje neer,
en kust de lucht met zuchten, geurig lauw.

Zij mint den wreeden zonnestraal zoo teêr,
en kwijnt van liefde en smart. Zij ademt flauw,
en weent een laatsten reinen perel dauw
op 't grasfulp aan haar voet..... en is niet meer.

Vol welgevallen ziet de zonnestraal
zijn beeld weêrkaatst, met zevenkleurgen praal,
in 't drupje dauw, de stervenstraan der bloem.

Voorzag de doode wat gebeuren kon?
Nu smelten saam, vereend door liefde en roem,
het kind der aarde met den zoon der zon.

LI.
Levenswijsheid.

Ik vroeg den stroom: - ‘Wilt gij mij laving geven?’
Het water week en vlood mijn dorre lippen.
Naar sappig ooft had ik de hand geheven:
de blozende appel voelde ik mij ontglippen.

Met vlijt en hoop had ik mijn net geweven:
'k zag door de mazen 't zilvren vischje slippen;
en 't brooze pinkje, stout in zee gedreven,
een wijl geslingerd, strandde op snoode klippen.

Gunt mij de stroom geen dronk, mijn dorst te lesschen,
'k ga naar het beekje, in beukenschâuw verborgen.
Daar, tusschen 't loover, blinken blauwe bessen.

Daar bouw 'k een hutje van mijn bootjes planken,
en, eenzaam, rustig, vrij van angst voor morgen,
zal ik - wie weet? - mijn lot nog leeren danken.

LII.
De jonge boom.

Naar licht en vrijheid streeft de slanke boom,
doch listge lussen houden hem gevangen.
De valsche veilrank spreekt van heilge schroom,
de distel lispelt: - ‘Matig uw verlangen!’

Het lage hakhout zegt: - ‘Wees needrig vroom!’
Door duizend armen voelt hij zich omprangen.
Zoo weeft haar web, waarin de vlieg blijft hangen,
de nijdge spin en droomt haar boozen droom.

Doch immer streeft de jonge boom ten hoogen.
Hoog is zijn moed, zijn kruin blijft ongebogen.
De wouden wuiven en de zonne lacht.

Sterk is het loovernet; van alle kanten
wast weêr een leger weelge woekerplanten.
Zwaar valt de strijd, doch strijdend groeit zijn kracht.

LIII.
Een leeuwerik.

Laag, over 't landschap, hangt de morgenmist.
De blijde leeuwrik slaat de vleugels open
om, hooger dan der heuvlen amethyst,
zijn wiegend wiekje in rozegloed te doopen.

Het graanveld golft, wen licht met duister twist;
zijn blonde boezem zwelt van zalig hopen.
En 't wachtend woud, wen zich de kamp beslist,
voelt vrome vreugde door zijne aadren loopen.

Hoe duurt zoo lang de nacht - en zonnekamp!
Van angst en weelde weenen woud en velden.
De leeuwrik juicht: - ‘Ik kom den morgen melden!’

Zwaar, op mijn ziel, hangt nog de doffe damp
des weemoeds, doch reeds wiekt, om 't licht te loven,
de vlugge leeuwrik van mijn lied naar boven.

Zang en droom.

I.
Wijding.

Brand mijn lippen met Jesajah's vuurkool,
brand mijn lippen rein, opdat ik zinge,
want de heerlijkheid, die ik aanschouwd heb
is te wonderbaar voor sterflijke oogen!
Nader, o zesvleugelige Seraph,
neem de vuurge kool van 't rookend altaar!
Bevend en verblind, gelijk de Ziener,
stamel ik, als hij: - ‘Nu moet ik sterven!’
Engel, red mij en verzoen mijn zonde.
Bleek, met ver ziend oog en wilde lokken,
wacht ik u. O druk uw stempel diep, en
juichen zal ik, met verschroeide lippen!

II.
Eva.

Vóór de poort van Eden zwaait de Cherub
't vlammend zwaard, dat als een bliksem flikkert.
Nimmer drukt mijn voet uw groenen bodem,
nimmer ziet mijn oog uw bloemen weder,
Paradijs, verloren door mijn zonde!
Zie! wanneer ik aan 't ontzettend uur denk,
kruipt me een kille rilling langs de leden,
als een slang - en schaamte kleurt mijn voorhoofd.
O de vrucht was rood gelijk uw lippen,
Adam, en ik dacht: ‘Hij zal mijn god zijn!’
Laat mij weenen, aan uw voet gezonken,
om den vloek, dien 'k op uw schuldloos hoofd bracht!

Hoe! ge strijkt de lokken uit mijne oogen!
Hoe! ge drinkt mijn tranen met uw kussen!
Gansch mijn Eden is nog niet verloren.
Hef mij op en stort uw ziel in mijn ziel!
In uwe armen bloeit mijn Paradijs weer,
o beminde, een Paradijs van liefde!

III.
Serena.

In 't ruischend loof, met roode zonnevonken
besprankeld, zong de wind zijn avondlied.
In 't rozig Westen was de zon verdwenen,
doch heerlijk blonk, omstuwd van blonde wolkjes,
de blanke maan - en hooger, eindloos hooger,
rein glanzend door 't geboomt, de liefdesterre.
En zwijgend zwierf, langs koele kronkelwegen,
een edel paar.
- 'Serena, sprak hij eindlijk,
en heel zijn wezen trilde bij die woorden,
ik heb u lief, 'k weet zelf niet sinds hoe lang, kind!
Serena, vredevolle, schenk mij vrede!'
En bevend, blozend, zag zij hem in de oogen,
en sloeg dan weêr de blonde wimpers neder.
- ''k Ben de eerste niet! Gij mindet meer dan ééne!
- 'Neen, de eerste niet, maar wel de laatste! O reine,
o vlekkloos reine, 'k minde uw beeld in allen!
Ik zocht naar u..... In wilde woeling sloegen
de woeste golven mijner levenszee
de brooze hulk, waarop ik doelloos ronddreef,

aan stukken. Arm, alleen, ellendig, sta ik
aan 't strand en staroog op de groene golven,
waartusschen, dartel, Nixen ommewaren,
luid lachend om mijn lijden. - O Serena!
gij kunt mij redden, rijk en zalig maken.
Wees even mild als schoon en geef me uw liefde!'

- 'O laat mij rusten! klonk het van haar lippen,
ik ben vermoeid... en zie! ginds wacht een mosbank.'
En trillend, bleek van ingehouden tranen,
sprak, na een pooze zwijgens, die den dichter
oneindig scheen, de blonde jonkvrouw teeder:

- 'Geen nachtegaal, in 't lommer der jasmijnen,
vervult den zoelen Meinacht meer doordringend
met liefdeklacht, zoodat de bloemen luisteren
en 't hemelblaauw, doorvonkeld met juweelen,
zich buigt naar de aarde en heel de lucht muziek wordt,
gelijk mijn lieve minnezanger, hier
bij mij gezeten, op de groene mosbank.
Ge hebt mij lief, ge zegt dat gij mij liefhebt,
mij, bleeke roos bij maneschijn ontloken,
en die wellicht verwelken zal, wanneer
de morgenzon haar gouden wijn door 't loover,
op 't eenzaam plekje, waar 'k in vrede bloei, giet.
Ge hebt mij lief! O droomer, dweper, dichter,
het kan niet waar zijn, 'k durf het niet gelooven!
Hoe! sterren bloeien in den blauwen tuin
des hemels, en op aarde witte rozen.
En gij, wien elke ster van verre toelonkt,
gij kiest de bloem! De roos heeft scherpe doornen,
die licht uw vingers kunnen wonden, kind,

en bukkend naar een bloem, ontwaart ge uw ster niet.
Uw moeder heeft mij vaak verhaald, hoe klein nog
ge waart, als uw fluweelen kinderhandjes,
vol rozeroode kuiltjes, naar den hemel
zich hieven om die “stralenbloem” te grijpen.
O streef naar hooger, blijf uw ideaal trouw!
En, wilt ge uw rozes geuren drinken, breek haar
dan van haar stengel, neem haar op uw tocht mee,
uw hemelvaart, totdat zij aan uw boezem,
door 't gloeien van uw harteklop, verschroeit.

En zalig zal ik sterven, mijn beminde!’

IV.
De laatste druppel.

Bij nam den ledigen beker,
waar, vonkelend als een robijn,
één enkele druppel restte,
één vurige druppel wijn.

Zij hief den ledigen beker,
langzaam en plechtig, omhoog.
Daar vlamde, gelijk in den beker,
een vuurvonk in haar oog.

Begeesterd, den blik ten hemel,
den stralenden beker ter hand,
geleek ze eene priesteresse,
op de stonde der offerand.

Verheerlijkt stond ze eene pooze,
en heel haar wezen aanbad.
O beker! gewijde beker,
waar Hij uit gedronken had!

En langzaam, langzaam daalde
de kelk tot aan haar mond,
en waar zijne lippen kleefden
sloot zij haar rooden mond.

En dorstig dronk zij den wijndrup,
den laatsten, rood als bloed...
- een levenwekkende vuursprank
in den smeulenden minnegloed.

V.
Minnelied.

Ik kuste u voorhoofd, mond en oogen,
opdat gij nimmer meer zoudt weenen.
De koele glimlach is vervlogen,
de droeve rimpel is verdwenen.

Ik kuste u voorhoofd, mond en oogen.
Gij liet den boozen luim ontglippen.
Uw tranen heb ik ingezogen,
nu beeft uw spotlach op mijn lippen!'

- 'Zoo kus ik weer u mond en oogen.
Laat vrij de omarming mij verlengen,
mijn tranen op uw wangen drogen,
mijn glimlach van uw lippen zengen!'

VI.
Octoberdag.

Hoe strekken hun trillende twijgen,
omvloten van tintelend blauw,
de boomen, als armen, ten hemel,
gelijk naar den minnaar de vrouw!

Hoe ruischt door het sidderend loover
de zuchtende, zingende wind,
gelijk een gevleugeld verlangen
door de smachtende ziel van een kind!

Goud glanzen de blaadren, bronskleurig
de stammen van popel en esch,
gehuld in den glimlach der zonne,
de goddlijke dichteres.

VII.
De bank in 't woud.

Langs de lanen, hand in hand,
zwierven zij het bosch door.
- 'Wilt ge rusten op die bank?'
vroeg het meisje, rozig blank.
- 'Neen, daar dient het mos voor!

Neergezegen, zij aan zij,
fluistrend: "Eeuwig samen!"
zalig, in het diepe woud....'
- 'Neen, maar zie dat ruwe hout,
volgekrast met namen.

Op die bank, die bank in 't woud,
staat uw naam te lezen,
- ja, die W! 't is wel uw schrift! -
naast een vrouwennaam gegrift.
Zou 't den mijnen wezen?'

- 'Och! wat tuurt ge naar dien naam?'
Laat de dooden rusten.
Kind, o kind, ga snel voorbij!

't Is dezelfde bank, waar mij
andre lippen kusten.'

Zonnelach en vogelzang
zwegen nu voor beiden.
Eeuwig was hun heil verstoord.
Uit hun lippen klonk geen woord
maar hun zielen schreiden.

VIII.
Gladde straten.

De straten zijn glad en het meisjen is bang.
- ‘Zoet liefjen, ik laat u niet glippen!
Mij klinkt uw gekeuvel als vogelenzang,
mij blozen als rozen uw lippen.

Wat vreest ge en wat beeft ge? Mijn hart is zoo warm,
vrij sneeuwe 't, geen koû zal u deren.
Nooit leundet ge, liefje, op zoo krachtig een arm,
mijn steun op den weg zal 't u leeren.

Uw vlottende lokken bepoeiert de wind
met duizende fijne kristallen.
Ik kus van uw schouders de vlokjes, mijn kind....
Wat vreest gij? - Ik laat u niet vallen!’

IX.
Novemberavond.

Droef strekken de ontbladerde boomen
hunne armen ten hemel uit,
terwijl de razende nachtwind
langs de eenzame lanen fluit.

De lieve naïeve sterren
blikkeren, blank en blauw,
en spiegelen zich in de plassen,
zoo rein als in bloemendauw.

Als spoken verrijzen de huizen,
zoo wit en zoo reuzachtig hoog!
Is niet elk venster een glazig,
een akelig starend oog?

Gelijk een bevallige zwane,
traag zwemmend, vol gratie en vreê,
doorklieft de zilveren mane
de zilveren wolkenzee.

X.
Op de heide.

Ik dwaal langs de bloeiende heide.
Mijn hart is zwaar als lood.
De bevende bloemekens schudden
haar bellekens rozerood.

Zoo blauw is de zomersche hemel!
Zoo goudgeel bloeit de brem!
Hoor! is het de zang van een vogel,
of wel een geliefde stem?

Geen menschentale weerklinkt er,
een vogeltje zingt op een tak.
Mij duizelt, als of mijn harte
mij in den boezem brak.

Verberg me in uw purperen mantel,
o heide vol bloemekens fijn!
en laat mij uw liedje van weelde,
o vogel! een wiegelied zijn.

XI.
Medelijden.

'k **W**eende stil en zie! terwijl ik
weende, werd mijn weemoed weelde.
Zachtkens zong de wind. Het was mij
of een hand mijn wangen streelde.

'k Sloot mijne armen, liefdesmachtend,
om den boom, de groengetopte.
Trilde niet de stam? - Mij was het
of een hart aan 't mijne klopte.

XII.
Sterren en bloemen.

Boolang er nog sterren blinken,
hoog boven 't philistergewemel,
zoolange nog wil ik beminnen
d' oneindigen sterrenhemel.

Zoolang nog, in gras en loover,
de lenteknoppen springen,
zoolange nog wil ik van bloemen,
in lovende liederen, zingen.

Wel zijn er, die bloemen vertreden,
hoe lieflijk de kleinen ook geuren,
en, wijl zij ten hemel niet blikken,
de sterren niet kunnen bespeuren.

Doch ik, die de ster aan den hemel
en 't bloemeken zie aan mijn voeten,
als anderen achtloos of blind zijn,
- o zeg mij! - zal ik daarvoor boeten?

XIII.
Morgen in mei.

Een vroolijke voorjaarsmorgen,
een zonnige morgen in Mei,
zacht hullend in roze- en in goudglans
de bloeiende wazige wei.

Daar zwerven een knaap en een meisje,
zoo blond en zoo jong als de Mei,
met wangen als blozende rozen
en popelend hart, door de wei

Haar mondje, zoo rood als een Meikers,
bekoort hem en lokt hem zoo lang....
Nauw raken zijn schuchtere lippen
het perzikedons van haar wang.

Daar drukt hij haar fluks in zijne armen
en kust haar... Wat maakt hem zoo koen?
- De vogelen juichen van liefde
en bouwen hun woning in 't groen.

XIV.
Sproke van minne.

Bij zit in den glans van haar lampje,
en prangt op haar molligen schoot
een knaapje met zijzachte lokken,
de rozige voetekens bloot.

- ‘En wilt ge nog niet naar uw bedje,
mijn dartele, blozende guit?
en strekt ge verlangend naar vader,
als vleugels, uwe armpjes uit?’

Wel glimlacht de vader eens even,
toch schrijft hij maar vlijtig voort.
Daar schatert de lach van den kleine,
een zilverhel akkoord.

Daar speelt een zwevende schaduw
op 't half beschreven blad.
Twee fulpen handjes strijken
des vaders voorhoofd glad.

Twee vleiende lipjes kussen
de rimpels van 't peinzen weg.
- ‘De jongen wil nog niet slapen;
vertel hem een sprookje, zeg!’

En zie! daar ontsluit hij zijne armen
voor beiden, zijn kind en zijn vrouw,
en fluistert een sproke van minne,
een sproke van minne en van trouw.

XV.
Madonnabeeldje.

Eens vormde ik, met spelende vingers,
uit willige weeke was,
een lieflijk Madonnabeeldje,
zoo juist voor mijn altaar van pas.

Ik schilderde een blos op haar wangen,
een hemelschen blik in haar oog;
ik tooverde een lachje op haar lippen,
een glimlach - een straal van omhoog.

Ik heb om haar leden bevallig
een zuiverwit kleedje geplooid,
haar schouders een mantel omhangen,
azuur en met sterren bestrooid,

een kroontje van goud en juweelen
voor 't lokkige hoofdje gesmeed
en kwistig robijnen en paarlen
gezaaid op de sneeuw van haar kleed.

En toen zij daar prijkte op mijn altaar,
omstraald van den heiligen-glans,
waar 'k zelve haar goudene lokken
meê sierde als een leliënkrans,

toen knielde ik voor 't werk mijner vroomheid,
naïef als een kind, en aanbad
de reddende Hemelvorstinne,
die 'k zelve geschapen mij had!

XVI.
Kinderspel.

Roodbeschenen door den vuurgloed,
zit de kleine op moeders kniëen,
warrend, met de bloote voetjes,
in de warme wollen plooien
van 't haar los omgolvend kleed.
Trillend, blozend van begeerte,
strekt hij de armpjes naar omhoog,
woelend met zijn rozehandjes
in de bruine lokkenweelde,
tot de kleine fijne vingers
wat hen lokt bemeesteerd hebben.
't Is een blanke geurge herfstbloem,
waar zij 't glanzig haar mêe sierde.
Triomfantlijk juicht de knaap, nu
eindlijk hem de roof gelukt is,
trekt de zachte bleeke blaadjes,
schaterlachend, van elkaar.

Doch de moeder zucht, terwijl zij
glimlacht; op haar schoone trekken
daalt een lieflijk waas van weemoed.
Groeit haar zoon tot man, dan zal hij
spelen 't onmeedogend spel met
liefdevolle vrouwenharten,
en ze ontblaadren, als die bloem!

XVII.
Kinderkus.

Op mijn knieën sprong de kleine.
'k Voel nog, hoe hij op mijn schoot
nederknielde, en om mijn schouders
bei zijn mollige armpjes sloot.

'k Voel hem klimmen, dartlen, woelen,
met zijn knietjes bloot en malsch,
'k voel hem nestlen aan mijn boezem,
met zijn handjes om mijn hals.

't Kindje, met zijn blauwe kijkers,
blikte mij in 't oog zoo teer.
't Werd mij of hij in mijn ziel zag.
Bevend sloeg ik de oogen neer.

Dan, ik liet mij streelen, kussen,
   ja, ik nam zijn hoofdje en bood
snel mijn wang, die smartlijk brandde,
   aan zijn lipjes rozerood.

Spring mij nogmaals op de knieën,
   blonde kleine, en kus mij lang!
Lipjes, rein als rozeblaadjes,
   koelt den koortsgloed van mijn wang!

XVIII.
Plagerij.

- ‘**B**ruiner dan uw donkere oogen,
diep en toch zoo wonderklaar,
sprak het meisje, en wees het water,
is die schoone vijver daar.

Blonder dan uw blonde lokken
is de gouden halmenzee,
golvend in het volle zonlicht,
speelt de zomerkoelte er meê.

Rooder dan uw roode lippen
zijn de kersen, plaagde 't kind,
waar zij blozen tusschen 't loover,
waar zij kozen met den wind.

Zoeter, o wel tienmaal zoeter,
dan uw liefste minnetaal,
klinkt mij 't juichen van den leeuwrik,
't smachten van den nachtegaal!’

- ‘Looze booze kleine! sprak hij,
veel is schooner, ja, dan ik!
Doch in 't helderbruin des vijvers
flikkert daar een menschenblik?

Wel is heerlijk de oogst te noemen,
door het rijpend graan beloofd,
doch mijn lokken, schalksche liefje,
golven om een dichterhoofd.

Aardig bloost - ik wil 't bekennen -
't sappig kersje van den boom.
Kunnen kersen u vertellen
wat ik denk en dicht en droom?

Hoe der vooglen melodie, kind,
- weelde of weemoed - u beviel,
in mijn woorden ligt mijn leven,
in mijn zangen trilt mijn ziel.’

XIX.
Oud liedje.

‘**D**oe open!’ lacht de lentezon.
- ‘Doe open!’ vleit de voorjaarswind.
Vrij laat ik binnen wind en zon...
Daar steekt de zon mij de oogen blind.

Hoe nijdig bijt die valsche wind!
Och! maartsche lucht! och! zonnestraal,
u beiden ken ik, al te wel:
Dat oude liedje is zoo banaal!

XX.
Langs den Rijn.

Ver, in 't Westen, zinkt de zonne,
louter rozen rolt de Rijn.
Zilvren zeilen zwemmen statig
op een stroom van karmozijn.

Langzaam drijven de avondwolken,
purper en saffraan getint.
Zachtjes suizlen iep en linde,
in den zoelen zomerwind.

Links, de Rijn; een brug, ginds verre.
- Huizen rechts, met hof en heg.
Stralen beven tusschen 't loover,
strooien vonken op den weg.

Hoe die rozenperken geuren,
blank en rood, in elken tuin!
Hoe die moegezongen vogels
kweelen in de lindekruin!

Zeewaarts drijft de vloed zijn golven,
't kussend koeltje streelt mijn haar.
Zoet verlangen vult mijn boezem,
drijft mij voort.... ik weet niet waar.

XXI.
Vliedende Amor.

Voel ik geen vleuglen ruischen
boven mijn lokken? Vliedt een
vogel het myrthenboschje?
Hoog, in 't bestarnde blauw, zweeft,
reppend de rozenwiekjes,
Amor, die Psyche minde.
Diep, in den blanken boezem,
blaakt hem en smart de wonde.
Lang nog, met traanvolle oogen,
heft zij den blik ten hemel,
roepend den snelgewiekten
god, bij de zoetste namen.
Nachtelijk duister hult haar
zacht in zijn mantel. - 't Lampje
ligt aan haar voet - verbrijzeld.

XXII.
Vleugels.

- **L**ieve, sprak het meisje en vlijde
aan zijn borst haar bleeke wang,
heeft uw Amor vlinderwiekjes,
ach! dan maakt me uw liefde bang!

- Neen, geen broze vlindervleugels
heeft mijn Amor, trouw en vrij,
doch op aadlaarswieken voert hij
saam ten hemel u en mij!

XXIII.
Lentenacht.

De lucht is lauw en geurenmild,
de sterren vonklen wonderklaar.
- Mijn harte klopt zoo vreemd, zoo wild...
mijn droomen vliên, ik weet niet waar. -

De sterren vonklen wonderklaar,
een warme wind omwaait mijn wang.
- Mijn droomen vliên, ik weet niet waar,
mijn boezem beeft, half blij, half bang. -

Een warme wind omwaait mijn wang.
De roze ontluikt, de meidoorn bloeit.
- Mijn boezem beeft, half blij, half bang.
't Is of mij vuur door de aadren vloeit.

De roze ontluikt, de meidoorn bloeit.
Hoe goddlijk zingt de nachtegaal!
- 't Is of mij vuur door de aadren vloeit,
bij 't luistren naar die minnetaal! -

Hoe goddlijk zingt de nachtegaal!
Rood verft zijn bloed den bloesemtwijg.
- Bij 't luistren naar die minnetaal,
vouw ik de handen saam en zwijg.

Rood verft zijn bloed den bloesemtwijg,
hij klaagt van weelde en juicht van wee.
- Vouw ik de vingers saam en zwijg,
mijn ziel zingt met den vogel mee.

Hij klaagt van weelde en juicht van wee.
O vreemd verlangen, nooit gestild!
- Mijn ziel zingt met den vogel mee.
De lucht is lauw en geurenmild.

XXIV.
Ghasel.

In 't welkend loover ruischt een lied voor mij.
Geen lente lacht meer in 't verschiet voor mij.
O najaarswind, ik heb uw lied verstaan:
De blauwe bloem, die 'k zocht, bloeit niet voor mij.
Hoe teeder was - nog is 't niet lang geleên -
de hand, die nu mij alsem biedt, voor mij!
De zomer week, de vogel vlood, de bloem viel af,
en de arm, waarop ik steunde, is riet voor mij.
O wind, geef mij één zucht! O regenvlaag,
geef mij één traan! Geen andre vliet voor mij.

XXV.
Laatste kus.

Zij.
Lieve, laat mij - 'k smacht naar liefde! -
hangend aan uw hals,
wellust drinken van uw lippen,
van uw lippen, rood en valsch!

Als de biddende aan zijn Heiland,
klem ik me aan u vast.
Neem voor 't afscheid in uwe armen
de eens zoo lieven last!

Hij.
Sla uwe armen om mijn schouders!
Schud uw lokken los!
Laat ze uw boezem vrij omgolven,
op uw blanken dos!

Tranen vloeien langs mijn wangen,
drupplen, vlammend heet.
Zijn 't de mijne? zijn het de uwe?
Zeg me of gij het weet!

ZIJ
Laatste kus, waarom zoo zoet nog,
van een mond zoo valsch?
Roode vrucht! verboden vrucht! - O!
laat mij weenen aan uw hals!

XXVI.
Knapenliefde.

En blozend sprak de blonde knaap:
- 'Voorwaar, ik heb u lief!'
En in zijne oogen las het kind
haar eersten minnebrief.

Zij zag hem bleek en bevend aan,
de illusievolle maagd.
Gesproken was het groote woord,
de stoute stap gewaagd!

Hij vouwde, als voor een heilgenbeeld,
de handen op zijn borst.
Hij wist niet, of hij knielen zou,
dan wel nog spreken dorst.

Zij bleven samen lang alleen
en zwegen beiden stil.
Het was een milde voorjaarsdag,
een middag in April.

Haar hand zonk plechtig in zijn hand.
   Zij was niet langer vrij.
En trillend sprak de blonde knaap:
   - ‘Dat is te schoon voor mij!’

Thans zijn die banden lang verscheurd
   en hoonend klinkt die stem.
Hij sprak zijn eigen oordeel uit:
   het *was* te schoon voor hem!

XXVII.
Zomerdag.

Melodisch klaagt de westewind
in taxisloof en sparrekruin.
Zoo gaarne glijd ik, als een kind,
op mos, van dennenaalden bruin!

De varens wieglen heen en weer.
Een eekhoorn springt van twijg op twijg.
Een zonnestraaltje streelt zoo teêr
het mos, waarop ik nederzijg!

De koekoek roept, de merel fluit.
Hoe geurig waait de zomerlucht!
De woudduif slaat haar vleugels uit;
lang trilt de tak, vanwaar zij vlucht.

Een muggenzwerm gonst om mij heen,
een kever snort mij snel voorbij.
Hoe zalig droom ik, gansch alleen!
Behoort niet heel de wereld mij?

De druppel dauw aan 't spichtig gras,
- de vlinder, die de bloem ontvliedt,

waaruit hij liefde en honig las,
- de pijnboom, die mij lommer biedt,

- de koele wind vol melodie,
- de vluggewiekte zangersdrom,
zoolang ik alles hoor en zie,
is alles niet mijn eigendom?

XXVIII.
Ochtenddroom.

De dauwdrup blinkt, de zonne lacht,
seringen bloeien om mij heen.
- Ik heb gewaakt den ganschen nacht.
Nu blauwt de morgen... en ik ween -

Seringen bloeien om mij heen.
De leeuwrik zingt een lentelied.
- Nu blauwt de morgen... en ik ween
en luister naar den vogel niet. -

De leeuwrik zingt een lentelied.
De wind beweegt de looverzee.
- Ik luister naar den vogel niet,
ik luister naar mijn eigen wee. -

De wind beweegt de looverzee.
In 't beukenlommer spruit een bron.
- Ik luister naar mijn eigen wee,
en vlied de lente en schuw de zon. -

In 't beukenlommer spruit een bron,
der koele bron ontvloeit een beek.
- Ik vlied de lente en schuw de zon.
Mijn oog is dof, mijn wang is bleek. -

Der koele bron ontvloeit een beek,
het beekje rept zich naar den stroom.
- Mijn oog is dof, mijn wang is bleek.
Naar verre kusten vliedt mijn droom. -

Het beekje rept zich naar den stroom;
De wilde stroom wil naar de zee.
- Naar verre kusten vliedt mijn droom;
hier vindt mijn harte rust noch vreê.

De wilde stroom wil naar de zee
en bruist daarheen, met macht en kracht.
- Hier vindt mijn harte rust noch vreê.
De dauwdrup blinkt, de zonne lacht.

XXIX.
Aan een kind.

De tarwe golft, de klaproos bloeit.
Een wegje kronkelt tusschen 't graan.
Vertreed de rijpe halmen niet,
en laat de bloem in 't koren staan!

Reeds rooft de wind de roode bloem
en sikkels blinken in 't verschiet.
Een vlinder fladdert hier en daar.
O vang den vrijen vlinder niet!

Laat leven al wat groeit en bloeit,
o kind, zoolang het leven mag!
Ontsteel geen enklen weeldestond
den al te korten zomerdag!

XXX.
Bij 't luisteren naar den nachtegaal.

De nachtegaal zingt heel den nacht;
de rozen fluistren met elkaar.
- Niets ademt meer waar ik op wacht:
mijn heil ligt op de doodenbaar. -

De rozen fluistren met elkaar,
het koeltje kust haar blaadjes rood.
- Mijn heil ligt op de doodenbaar....
O ware ik zelve ook eindlijk dood! -

Het koeltje kust haar blaadjes rood;
een zoete geur vervult de dreef.
- O ware ik zelve ook eindlijk dood!
Nog zeggen andren dat ik leef. -

Een zoete geur vervult de dreef.
Hoe smeltend klinkt de vogelzang!
- Nog zeggen andren dat ik leef.
Ik ben gestorven sedert lang! -

Hoe smeltend klinkt de vogelzang!
De knoppen springen van genot.
- Ik ben gestorven sedert lang!
  Is wel! Gezegend zij mijn lot! -

De knoppen springen van genot.
Wat wil die wind, zoo mild en zoel?
- 't Is wel! Gezegend zij mijn lot!
Was niet de dood mijn levensdoel? -

Wat wil die wind, zoo mild en zoel?
De jonge loovers trillen zacht.
- Was niet de dood mijn levensdoel?
De nachtegaal zingt heel den nacht.

XXXI.
Onweêrslied.

De boomen ruischen wonderbaar,
de lentezonne lacht niet meer.
- Mijn stap is loom, mijn hart is zwaar.
Ik zoek naar vrede heinde en veer. -

De lentezonne lacht niet meer;
de wolken drijven, grauw als lood.
- Ik zoek naar vrede heinde en veer.
Mijn hoop is heen, mijn ziel is dood. -

De wolken drijven, grauw als lood;
een druppel valt op 't loof der laan.
- Mijn hoop is heen, mijn ziel is dood.
Wat baat mij bede, zucht of traan? -

Een druppel valt op 't loof der laan.
Een bliksemstraal doorklieft de lucht.
- Wat baat mij bede, zucht of traan?
Voor eeuwig is mijn heil gevlucht. -

Een bliksemstraal doorklieft de lucht;
dof gromt eene verre donderslag.

- Voor eeuwig is mijn heil gevlucht.
In storm verging mijn lentedag. -

Dof gromt een verre donderslag...
Verpletterd ligt een slanke boom.
- In storm verging mijn lentedag.
Waar bleef mijn schoone morgendroom?

Verpletterd ligt een slanke boom,
geliefd door menig minnend paar.
- Waar bleef mijn schoone morgendroom?
De boomen ruischen wonderbaar.

XXXII.
Zestien jaar.

Het rozenboschje staat in bloei,
en morgen word ik zestien jaar!
Een schoone knaap heeft mij gegroet,
een schoone knaap met zwartbruin haar.

In 't wilgenlaantje, langs de beek,
plukte ik een roosjen uit de heg.
Hij neurde een lustig lentelied.
Breed is de beek en smal de weg.

Hij groette mij, ik groette weer.
Hij werd zoo rood, ik werd zoo bleek!
'k Weet niet waarom, ik durf niet meer
te gaan naar 't laantje, langs de beek.

Ik denk aan hem op school, in huis,
ik droom den ganschen nacht van hem!
En wat ik doe of waar ik ga,
ik zie dien blik en hoor die stem.

Het rozenboschje staat in bloei.
't Klopt hier zoo vreemd, half bang, half zoet!
En of ik wil of niet en wil,
in voel dat ik hem minnen moet!

XXXIII.
Noordsche vlagen.

Niet langer wil ik bezingen
de roze en den nachtegaal.
Het liefelijkst lenteliedje
wordt op het laatst banaal!

De boomen wenken en wuiven,
het loover ruischt: - ‘O kom!’
De vogelen roepen: - ‘Zing toch!’
De meidoorn bloeit alom.

Vol geuren blaast de Meiwind,
en waait den weemoed weg.
Seringen en wilde rozen
ontluiken aan struik en heg.

Reeds bengelen blauwe klokjes
in 't nieuwe lentegras.
Vriendelijk spiegelt de zonne
haar stralen in beek en plas.

Doch noordsche vlagen hebben
zóóveel in knop verwoest,
dat ik niet kan begrijpen,
waarom het bloeien moest.

XXXIV.
Aan een lelie.

Sneeuwwit heft ge uw kelk op den ranken stengel,
trotsche lelie! Hoog, als het past der reine,
beurt ge 't blanke hoofd. Aan uw rijken dos kleeft
vlekje noch slijkspat.

Laat mijn blik een wijle op uw schoonheid rusten!
Laaf mijn dorstend oog met uw blanken beker!
Honig zuigt de bie uit uw boezem; ben ik
minder dan 't bieken?

Heerlijk straalt uw pracht, doch mijn oog verblindt zij.
Weenend wend ik mij naar de zachte roze:
blozend buigt zij 't hoofdje en haar kelk ontperelt
menige dauwdrop.

XXXV.
Mijmering.

Nachtlijk donker heerscht in de beukendreve.
Stil herdenkend, ga ik met trage voeten,
bleek en weemoedsvol, wijl het westewindje
ruizelt door 't loover.

Koele Meiwind, zingt gij me een lied van hope?
Klaar, maar ach! zoo ver, in 't oneindig blauw, straalt,
zilverblank - een hemelsche liefdevonk - de
starre des avonds.

Vouwt de vogel nu, in zijn wieglend nestje,
niet de wiekjes saam om een wijl te rusten?
Sluit de woudbloem niet, als een maagd haar sluier,
zedig haar kelk nu?

Bloeiensmoede bloem, ik benijd uw sluimer!
Vogel, zalig droomt ge op uw donzen leger.
Ik alleen - hoe klopt ge, o mijn harte! - waak nog,
zingend mijne ode.

XXXVI.
Ontgoocheling

Blik niet langer, kind, naar den blauwen hemel!
Vruchtloos bleek mijn hoop en mijn smachten ijdel.
Stof is al wat leeft: het gesloten graf laat
nimmer zijn prooi los.

Bid niet langer, kind! Op gevouwen handen
daalt geen zegen. Buk naar de bloeiende aarde,
vlecht een geurgen krans en versier uw hoofd met
rozen der weelde!

Min niet langer, kind! In des liefsten blikken
gloort geen enkle sprank van onsterflijk vuur meer.
Liefde zoekt gij - wijl in uw arm hij neerzinkt,
weenend van *wellust!*

Schrei niet langer, kind, om vervlogen droomen!
Zoek vergetelheid in gezang en glimlach.
Ruische uw liefdelied van bezielde lippen!
Zing u onsterflijk!

Aquarellen.

I.
In den tuin.

Klein is de tuin, waar violier en maandroos
in 't grasomperkte bloembed, staan te pronken,
maar vóór het huisje bloeit een breede vlierboom,
die lavend lommer biedt voor 't zonnezengen.
Aan 't lage muurtje, gansch bekleed met klimop,
leunt, groengeverfd, een waggelende bank,
waar, zalig dommlend, Grootje een middagslaapje
begint en vriendlijk glimlacht in haar droom.
Sneeuwwit is 't lokje, dat haar mutsje ontglijdt,
en talloos groeven rimpels wang en voorhoofd;
doch om haar mond, hoe ingevallen, speelt nog
een trek van vrede en vreugde en, jeugdig schier, kleurt
een flauwe blos 't gelaat der sluimrende oude.
Bedwelmend geurt de vlier en 't lentezoeltje
beweegt, bijwijlen, zachtjes blad en bloesem,
zoodat de wemelende looverschaduw
op muur en bankje grillig heen en weer danst.

II.
In het koren.

Den schoot vol roode en blauwe bloemen, rust nu
in 't korenveld de moegestoeide kleine,
en vlecht een halsband voor den zwarten hond,
die stil haar aanblikt met verstandige oogen.
Haar wangen gloeien en haar lipjes hijgen.
Vlug reppen zich de fijne rozevingers,
wijl bloem aan bloem zij voegt en hier en daar
een halmpje schikt. Hoog boven 't blonde hoofdje,
ruischt zacht een koeltje in 't woud van wieglende aren,
en zonnestralen spelen op den grond.

III.
Verboden vrucht.

De kersen blozen op den blanken muur.
Hoe sappig lacht de rijpe roode vrucht!
De kleine jongen plukt zijn handjes vol,
en kijkt eens om, of niemand hem gezien heeft.
- Jawel, Grootmoêken zit daarginds, aan 't venster,
maar 't goedig oudje prevelt haar gebeden,
verschuift de kralen van haar rozekrans,
en slaat een kruisje nu en dan, vol aandacht.
Op 't vensterbankje slaapt de grijze poes.
Geen mensch verklapt den diefstal! - Rood als vuur,
het vlasblond haar getrokken over de oogen,
ontvlucht de jongen met zijn lekkren buit.

IV.
Bij 't wiegje.

De moeder wenkt, één vinger op de lippen,
en wijst naar 't wiegje, waar de kleine sluimert.
De vader buigt zich over 't kindje en glimlacht.
- ‘Die ronde vuistjes lijken wel twee rozen!
Hoe rustig haalt hij adem en hoe lief zijn
die volle wangen en die fijne lipjes!
Vrouw, heeft hij nog niet lang genoeg geslapen?
Ik zie zoo gaarn die heldere oogjes blinken!’
Schalksch dreigt haar vinger. - ‘Kus mijn kind niet wakker!
Ons kind...’
En langzaam glijdt haar handje in zijn hand,
en beiden blikken in elkanders oogen.

V.
De straatzanger.

De blinde bedelt langs de stille straat,
en met een stem, die beeft van koude en honger,
zingt hij een liedje van verwelkte bloemen.
Doordringend klinkt de klagende romance.
De man is oud en grijs. Onordlijk fladdren
zijn dunne lokken op den valen jaskraag.
De hond, met wien hij elke bete broods deelt,
zijn trouwe metgezel in wel en wee, ziet
den schaarschen wandlaar aan met smeekende oogen,
totdat een aalmoes valt in 't blikken bakje,
dat hij voorzichtig met zijn tanden vasthoudt;
en beiden huivren in den guren wind.

VI.
Avondlandschap.

Vuurroode stralen vlammen door het loover,
en vloeien langs de bruine stammen neer,
op 't wuivend gras, waar paersche klokjes bengelen
en slanke varens wieglen, als in droom.
Aan ieder blaadje vonkelt een robijn.
Niets hoor ik meer dan 't zacht geruisch der blâren,
het zoet gekoer der liefdevolle woudduif,
en 't roerend lied, dat nog een enkle vogel,
half luid, bij 't ondergaan der zonne, zingt.
Aan 't eind der laan, ginds, waar de breede zandweg
door 't halmengeel der korenvelden kronkelt,
verdwijnt de zon - een vuurbol - in een zee
van vloeibaar goud en van gesmolten purper.

VII.
In 't hart des wouds.

Een warrelnet van saamgegroeide wortels
vangt hier den voet en 't kleevrig mos ontwademt
een vreemde geur. De zware takken hangen
hier laag, te saam gevlochten, vast inéén -
gestrikt, in enge omarming, als een paar
wien 't scheiden bang valt. Aaklig huilt de wind
in 't zwartgroen loover, dat den klaarsten morgen
in nacht verandert. Sissend schuift een adder
langs dor geblaarte en glibbrig slijk. Geen vogel
laat hier zijn liedje schallen. Nimmer nestelt
de woudduif hier. Geen stem verbreekt de stilte
dan, 's avonds laat, het naar gekreun der uilen.
- Als één, wien 't leed te veel is om te dragen,
in doffe klacht verlichting zoekend, zucht
de droeve nachtuil in geboomte of bouwval. -
De wandlaar wendt zich huivrig om; geen kind
durft nadren. Enkel sluipen slak en pad,
een zilvrig spoor nalatend, door het gras heen.

Diep, in het donker, slaapt een zwarte poel.

VIII.
De rijweg.

Laag hangt een effen loodgrauw wolkenfloers
op 't heldergroene grasveld, hier en daar
gebroken en belommerd door een boomgroep.
Een bruinrood kleipad kronkelt langzaam woudwaarts,
bezaaid met spiegelende regenplassen.
Als hadde een hagelbui haar blanke perelen
op 't fulpen gras geworpen, bloeien duizend
en duizend madeliefjes, rond en rein,
langs beide zoomen van den rossen rijweg.
Ginds, waar 't geboomte zwaarder lommer spreidt,
en slanke twijgen zich tot bogen welven,
verdwijnt een lichtbruin paard, met snellen hoefslag,
en schrikt een vogel van zijn rustplaats op.

IX.
Buitenhuisje.

Vóór 't blanke huisje, omrankt van roode rozen,
verheft zijn kruin een breede kersenboom,
wiens rijpe vruchten, sappig karmozijn,
verleidlijk blinken tusschen 't vol gebladert.
In 't bloemperk fleuren blauwe riddersporen,
veelkleurig duizendschoontje en balsamien.
Een duivenzwerm trekt cirkels om het dak,
in 't hemelblauw, als kinderoogen helder;
en, lager, fladdren vlinders, af en toe,
naar 't bloembed nu, dan over 't hegje heen,
naar andre tuinen. Vóór 't half open deurtje
ligt de oude hond, met toegeknepen oogen
en hapt naar vliegen. Onbewogen rust
der takken lommer op het kiezelpaadje
en 't fulpen gras, waar, in den gouden gloed
der middagzonne, door de blaadren ziftend,
stil, hier en daar, een overrijpe kers valt.

X.
Langs de velden.

Traag boort een vale Octoberzonne door
eentonig wolkengrijs haar bleeke stralen.
Verlaten liggen, langs den smallen zandweg,
zoo ver het oog strekt, grauwe stoppelvelden,
die samensmelten met den horizon.
En langs de velden leidt een boerenkind
een maagre koe met droomende oogen stalwaarts,
het dikke touw gerold om 't paersche handje,
de voetjes bloot in grove klompen, 't jak
verborgen onder 't roodbont boezelaar,
en 't gladde vlashaar hangend over de oogen.
Ver af is 't hutje nog, waar moeder wacht
en 't meisje is moê en gaat met loome schreden.

XI.
De pastorie.

Links van den rijweg, naast de grauwe dorpskerk,
ligt, als een nestje in 't lommrig loof bedolven,
de pastorie, ombloeid von breede linden.
In de avondzonne blinkt als goud de weêrhaan
en rozig flikkert, hier en daar, een glasruit.
Op 't lage dak staat, kleppend met de vleugels,
de zegenbrengende ooievaar te droomen.
In 't lindenlommer, op de ruwe bank,
zit de oude herder aandachtsvol te lezen.
De wind beweegt de bladen van zijn boek,
en speelt, heel zachtjes, met de zilvren lokken,
die 't edel hoofd - een denkershoofd - omkransen.
Hoog, in de stille perelgrijze lucht
drijft nog een wolkje, fijn als dons en teeder
van kleur, gelijk de volle bolle rozen,
die, bij het bankje, aan slanke struiken bloeien.
En langzaam legt de grijsaard nu zijn boek
ter zijde en blikt, met biddend oog, ten hemel.